

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งทั้งของชีวิตและส่วนรวม คือการศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานส่งเสริมความเจริญความมั่นคง เกือบทุกอย่างในบุคคลและประเทศชาติ ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาของอนุชนทุกระดับจึงควรได้ทราบตระหนักในความสำคัญของงานที่ตนทำ ทั้งต้องพยายามปฏิบัติให้โดยสมบูรณ์เต็มตามความมุ่งหมาย เจตนาของการศึกษานั้นกล่าวโดยสรุปก็คือ การวางรากฐานที่ดีที่ถูกต้องในตัวบุคคล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้ทั้งปวง ที่สำคัญที่สุดคือรากฐานด้านความรู้จักฝึกซ้อมซ้ำที่ รู้จักคิดตัดสินใจตามทางที่ถูกที่เป็นธรรม ที่สร้างสรร ผู้จัดการศึกษาต้องคำนึงงานให้โดยพร้อมพรอมนั้น จึงจะเรียกว่าปฏิบัติการถูกต้องครบถ้วน¹

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งทางด้านการเมือง การบริหาร การเศรษฐกิจ และสังคม อาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าการให้การศึกษาแก่ประชากรของประเทศนั้น เป็นการวางรากฐานของการพัฒนาทั้งหมด

ผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้การศึกษาก็คือครู ครูจักเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้ใคร่คนในประเทศต้องการไปพัฒนาประเทศหรือไม่ ถ้าครูดี เข้าใจการสอนเข้าใจนโยบายของประเทศ สามารถอุทิศตนให้แก่งานได้เต็มที่ ก็ไม่ว่าเป็นห่วงว่าเราจะพัฒนา กำลังคนไม่ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹พระบรมราชาวาท พระราชทานแก่ผู้บริหารโรงเรียน เนื่องในวโรกาสพระราชทานรางวัลแก่ครูใหญ่และนักเรียน ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันที่ 13 มิถุนายน 2518.

ครูคือผู้นำทางวิญญาณ การศึกษาของชาติจะดีเลวอย่างไร นอกจากจะมีนัก-
 การศึกษาที่เก่งกาจ ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการที่เยี่ยมไปด้ยความสามารถ มีหลักสูตรที่
 วิเศษเพียงใดก็ตาม ถ้าขาดครูผู้ที่จะทำให้ความซ้นของสังคมเป็นจริงแล้ว การศึกษาก็
 คงจะไปไหนไม่ไกลนัก ตัวจักรสำคัญในการศึกษาส่วนหนึ่งก็คือ ครู ผู้ที่จะทำให้มนุษย์ใน
 สังคมเป็นคนประเภทใดก็ได้ ดังนั้น ครูจึงต้อง เป็นผู้ที่มีจิตใจสูง มีวิญญาณสูง มีความรู้
 มีความสามัคคี เพื่อที่จะไปทำให้เยาวชนของชาติเป็นผู้ที่มีความสามารถ มีจิตใจดี มีศีล-
 ธรรม ไม่เห็นแก่ตัว

สังคมต้องการครูที่ดี มีความสามารถ ต้องการครูที่มีความเสียสละสูง จะได้
 ครูเหล่านี้มาอย่างไรในเมื่อครูก็คือปุถุชนธรรมดา ย่อมต้องการความสุขความสบายส่วน
 ตัวบ้าง หน่วยงานบริหารครูจึงต้องจัดสวัสดิการ ความสะดวกสบาย ความมั่นคงให้แก่
 ครู ให้กำลังใจ ส่งเสริมความก้าวหน้าของครูอย่างเต็มที่ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม
 ดูแลและบริหารงานบุคคลฝ่ายครูจึงมีความสำคัญในการที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้ครูทำงาน
 กวขวางอุทิศ มีการบำรุ้งขวัญให้กำลังใจ ให้สวัสดิการ ควบคุมลงโทษเมื่อทำผิด สำหรับ
 ประเทศไทยหน่วยงานบริหารบุคคลของครูก็คือคุรุสภา

คุรุสภา คือ สภาของครู กิ่งขึ้นตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 และเป็น
 นิติบุคคลกึ่งแกกอกกึ่งคุรุสภามาจนปัจจุบันเป็นเวลา 32 ปีแล้ว ปัจจุบันมีสมาชิก 387022
 คน² คุรุสภาเป็นสภาที่ใหญ่โตมาก มีสมาชิกครูทั่วประเทศ คุรุสภาทำหน้าที่เกี่ยวกับ
 การบริหารงานบุคคลของข้าราชการที่ทำหน้าที่ทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
 และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² คุรุสภา, ส่วนงานเลขานุการ, คุรุสภาของทาน (มกราคม, 2520),
 หน้า 2.

ตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 นี้ ครูศึกษามีหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ³

1. เพื่อให้ความคึกคักเห็นเป็นสภาพที่ปรึกษา และรักษานโยบายการศึกษาของชาติ
2. เพื่อช่วยส่งเสริมฐานะครูทางค่านิยมศีลธรรมและวิทยฐานะ
3. ทำหน้าที่แทน ก.พ.

ประโยชน์ที่ได้จากพระราชบัญญัตินี้ คือ

- ข้อที่ 1 ได้ประโยชน์แก่ชาติโดยส่วนรวม
- ข้อที่ 2 เป็นประโยชน์โดยตรงแก่ครู
- ข้อที่ 3 เพื่อความสะดวกในการปกครองบังคับบัญชา

หน้าที่หลักของครูศึกษา สรุปได้ 2 ประการ คือ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานบริหารบุคคลครูแทน ก.พ. และ ก.จ. นับเป็น ก.พ. ของครู ซึ่งเสมือนนายจ้างของครู และทำหน้าที่เป็นองค์การพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ของครู จึงเป็นตัวแทนของครูปฏิบัติงานในลักษณะขององค์การครูควย บทบาทของครูศึกษาจึงถูกแปลง กล่าวคือ ปฏิบัติงานในฐานะตัวแทนนายจ้างและลูกจ้างในขณะเดียวกัน

ครูศึกษาคตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่กระทรวงศึกษาธิการ ในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป ทำหน้าที่ดูแลจรรยาบรรณของครู พิจารณาตงโทษครูที่กระทำผิด พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ รักษาผลประโยชน์ของครู ช่วยเหลือครูและครอบครัว ส่งเสริมฐานะครูทั้งในด้านความรู้ และความเป็นอยู่ ทำหน้าที่เป็น ก.พ. ของครูที่เป็นข้าราชการ

³ ตรี บุญเอก, "บันทึกเรื่องพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488," วิทยากร, เล่มที่ 45, ตอนที่ 2, 39 - 45.

คุรุสภา มีกรรมการอำนวยการซึ่งประกอบไปด้วย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน อธิบดีกรมในกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ กับกรรมการอื่น ๆ ซึ่งเลือกทั้งในที่ประชุมสมาชิกคุรุสภาให้มีจำนวนรวมทั้งสิ้นรวมกันมากกว่ากรรมการในตำแหน่งดังกล่าว 3 คน กรรมการเลือกทั้งที่วามนี้ ต้อง เป็นผู้แทนของคุรุสภาจังหวัด ไม่ใช่สมาชิกคุรุสภาคนใดคนหนึ่งจะมา เป็นกรรมการก็ได้ กรรมการเหล่านี้ อยู่ในตำแหน่งได้วาระละ 4 ปี

สมาชิกคุรุสภา ก็คือครูทุกคน ข้าราชการทุกตำแหน่ง ของกระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่ทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาของเทศบาลบางตำแหน่ง

การประชุมจะประชุมสามัญปีละ 1 ครั้ง และการประชุมวิสามัญ ก็ครั้งก็ได้ คุรุสภา มีสำนักงานสาขาส่วนภูมิภาคทุกจังหวัด มีศึกษาธิการจังหวัด เป็นเจ้าหน้าที่คุรุสภาประจำจังหวัด และมีศึกษาธิการอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่คุรุสภาประจำอำเภอ คุรุสภาทำหน้าที่บริหารงานบุคคลแทน ก.พ. และ ก.จ. ทำหน้าที่เป็นสถาบันวิชาชีพเพื่อรักษามาตรฐานผลประโยชน์ของครูไทย ตั้งแต่คุรุสภามาเมื่อ พ.ศ. 2488 จนถึงปัจจุบัน คุรุสภาได้จัดงานช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภา และครอบครัวทางด้านสวัสดิการ ดังนี้

1. ให้เงินช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภา ที่ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น สมาชิกคุรุสภาที่ถึงแก่กรรม จากอุบัติเหตุร้าย สมาชิกคุรุสภาที่ประสบอัคคีภัยและภัยธรรมชาติ เป็นคน เพื่อที่คุรุสภาจะได้ช่วยเหลือสมาชิกในค่าน้อย่างจริงจัง จึงได้จัดตั้งมูลนิธิช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาผู้ประสบอัคคีภัย และภัยธรรมชาติขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2516
2. การขอลดค่าโดยสารรถไฟ และเครื่องบินให้แก่สมาชิกคุรุสภาโดยลดให้ 25 % ในพาหนะทั้ง 2 ชนิด
3. การช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภา และครอบครัวที่เจ็บป่วยโดยจัดสถานพยาบาลของคุรุสภาขึ้นที่ส่วนกลาง และจัดห้องหรือเรือน หรือสถานพยาบาลให้แก่สมาชิกคุรุสภาตามโรงพยาบาลจังหวัดต่าง ๆ 55 จังหวัด

4. จัดตั้งองค์การช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภา (ช.พ.ค.) เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับ
ฌาปนกิจสงเคราะห์ ปัจจุบัน ช.พ.ค. จ่ายเงินสงเคราะห์ศพประมาณรายละ 38,521.47
บาท

5. จัดฌาปนสถานให้แก่สมาชิกคุรุสภาที่ถึงแก่กรรม โดยจัดขึ้นที่วัดสระเกษ
ชื่อว่า "ฌาปนสถานคุรุสภาวัดสระเกษ" อยู่ในแผนก ช.พ.ค.

6. การช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาในวัยชรา ในเรื่องนี้คุรุสภาได้จัดตั้งมูลนิธิ
ช่วยครูอาวุโส และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงรับมูลนิธิไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์
ครูที่ทำการสอนมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 ปี และมีอายุครบ 60 ปี
จะได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติและประกาศนียบัตร และครูอาวุโสท่านใดที่กรรมการ
บริหารมูลนิธิเห็นว่าสมควรจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษ จะได้รับเงินคนละ 8,000
บาท

7. การช่วยเหลือบุตรสมาชิกคุรุสภา เพื่อเป็นทุนเล่าเรียนวิชาครู ป.ก.ศ.
จังหวัดละ 2 ทุน คุรุสภาได้จัดตั้ง "มูลนิธิช่วยการศึกษาบุตรสมาชิกคุรุสภา" ขึ้น
เพื่อให้การจัดหาทุนช่วยเหลือดังกล่าวมีประสิทธิภาพขึ้น

8. การจัดหาที่พักสมาชิกคุรุสภา เพื่อให้สมาชิกที่มาราชการหรือพักผ่อนได้รับความ
ความสะดวก ที่พักคุรุสภาตั้งอยู่ในบริเวณคุรุสภา ซึ่งติดอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการ จึง
สะดวกแก่สมาชิกอย่างยิ่งในการติดต่อกองราชการ อนึ่งค่าเช่าห้องก็ถูก เพียงห้องละ 50
บาท และห้องรวม 10 ห้อง ค่าเช่าเตียงละ 10 บาท

9. การสร้างบ้านพักตากอากาศ สำหรับสมาชิกคุรุสภา จัดขึ้นที่ตำบลอ่างศิลา
ชลบุรี ตำบลหนองแก ประจวบคีรีขันธ์ ตำบลบางแสน ชลบุรี และที่ดินสวนป่าคลองนางรม
ประจวบคีรีขันธ์

10. องค์การช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาในกรณีทุพพลภาพ (ช.พ.ส.)

นอกจากนี้คุรุสภายังได้ช่วยเหลือสมาชิกในการประกอบพิธีสมรส ให้สิทธิซื้อสินค้า
ลดจากร้านศึกษาภัณฑ์ให้คำแนะนำด้านกฎหมาย จัดยานพาหนะให้สมาชิกได้ทัศนศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร จัดสรรที่ดินที่จังหวัดสมุทรสาคร และจัดร้านสหกรณ์

การช่วยเหลือของคุรุสภาแก่สมาชิกและครอบครัว ได้ช่วยเหลือสมาชิกในด้านสวัสดิการเกือบทุกด้าน ทั้งแก่คนสวนตัว คือ ทั้งแก่เข้าทำงาน การเดินทาง การเจ็บไข้ได้ป่วย การช่วยเหลือยามประสบเคราะห์ภัย การช่วยเหลือในยามชราด้ายากจน และเมื่อถึงแก่กรรมก็มีเงินช่วยเหลือศพ ถ้าเป็นสมาชิก ช.พ.ส. หรือ ช.พ.ค. กำนันผู้ใหญ่ของโคกซ้อสินค้าสวนลวก มีที่พักแน่นอน เมื่อมาติดคอราชการ หรือธุรกิจในกรุงเทพฯ และบุตรมีสิทธิรับทุนเล่าเรียน

ทางคามวิชาการ คุรุสภาจัดบริการต่าง ๆ ไว้ให้มากมาย เช่น มีการ อ.ศ.ร. อ.ส.ช. เปิดสอนวิชาชุด ป.กศ. และ ป.ม. ทางไปรษณีย์ การบรรยายวิชาชุดครูทางวิทยุศึกษา มีการตั้งชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมครู ชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมดนตรี จัดป่าปลูกถาดักท้าวารสารเพื่อการศึกษา ได้แก่ วิทยากรย และประชาศึกษา มีการจัดพิมพ์วิชาชุดครูต่าง ๆ มีห้องสมุดให้คนควา มีห้องสมุดเคลื่อนที่ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนไปศึกษา ณ ต่างประเทศ⁴

คุรุสภาจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกไว้มากมาย แค่นี้ที่คุรุสภาได้รับก็คือการถูกโจมตีในเรื่องต่าง ๆ จากสมาชิก จากรายงานการประชุมสามัญของคุรุสภาแต่ละปี จะมีสมาชิกนำปัญหาของใจเกี่ยวกับคุรุสภามาถามอยู่เสมอ มีการเรียกร้องบริการความช่วยเหลือจากคุรุสภาคล้าย ๆ กันทุกปี เช่น อยากให้จัดร้านค้าคุรุสภาในต่างจังหวัด ให้จัดหอพักคุรุสภาในต่างจังหวัด ปัญหาในการเขียนขอความดีความชอบ การเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง สมาชิกอยากทราบบทบาทและหน้าที่ของตัวแทนคุรุสภาในต่างจังหวัด สมาชิกเสนอให้คุรุสภาทำงานประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค ฯลฯ⁵ สมาชิกมีความสนใจในเรื่องการเก็บเงินค่าสมาชิกของคุรุสภา คุรุสภาถูกกล่าวหาว่าเป็นสุสานของคนแก่⁶ ฯลฯ

⁴สรุปจากหนังสือ 30 ปีคุรุสภา (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518).

⁵"รายงาน เรื่องคุรุสภา" วิทยากรย, 70 (พฤษภาคม, 2514), 70-112.

⁶กมล ประสิทธิสา, "คำบรรยายเรื่องคุรุสภากับศึกษาราชการอำเภอ," วิทยากรย, 71 (มิถุนายน, 2515), 4-19.

มบุญ แสงภู⁷ กล่าวว่าบริการต่าง ๆ ที่คุรุสภาจัดให้มักจะอยู่ในกรุงเทพฯ มากกว่าในทางจังหวัด สมาชิกคุรุสภาในทางจังหวัดต่างก็คอยความหวังที่จะได้เหมือนสมาชิกในกรุงเทพฯ ทั้งการดำเนินงานและการบริหารงานของคุรุสภาในส่วนภูมิภาคอยู่ในวงจำกัด มีเจ้าหน้าที่จำนวนจำกัด งานส่วนใหญ่จึงเป็นงานด้านธุรการและการเงิน งานด้านอื่น ๆ ไม่สามารถปฏิบัติให้ไค่ผลดีเท่าที่ควร เป็นสาเหตุให้สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ตระหนักถึงความสำคัญรวมทั้งกิจกรรมของคุรุสภา ซึ่งอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกอย่างยิ่ง

ในวันที่ 14 มกราคม 2517 ได้มีการอภิปรายเรื่อง "ผาคักคุรุสภา" ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร คุรุสภาถูกโจมตีว่าคาลักษณะบริหารคุรุสภากลายเป็นหน่วยงานที่คักซี่และปิดบังผลประโยชน์ของครู⁸ คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษากล่าวว่า⁹ คุรุสภาปัจจุบันทำหน้าที่เป็นตัวแทน นายจ้างของครู แต่ในขณะที่เดียวกันก็ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของครูด้วย ซึ่งเป็นลักษณะที่มีความขัดแย้งกันอยู่ในตัว จึงทำให้ครูขาดองค์การที่จะพิทักษ์รักษาสิทธิและผลประโยชน์ของครูอย่างแท้จริง

จะเห็นว่า ทั้ง ๆ ที่คุรุสภาได้จัดบริการทำประโยชน์ให้แก่สมาชิกอย่างมากมาย แต่ก็ยังถูกโจมตีอยู่เสมอ เหตุไค่จึงเป็นเช่นนั้น คุรุสภาทำงานเหมือนปีกทองหลังพระ ไม่มีใครรูและทราบผลงานของคุรุสภาเลย ซึ่งข้อนี้ก็ควร เป็นสิ่งหนึ่งที่คุรุสภาต้องปรับปรุงตัวเองกระจายข่าวต่าง ๆ ให้สมาชิกได้ทราบกันอย่งทั่วถึง อาจเป็นเพราะสมาชิก

⁷มบุญ แสงภู, "คุรุสภากับ อ.ค.จ." วิทยาคาร, 73 (กุมภาพันธ์, 2517), 54-55.

⁸คุรุสภา, 30 ปีของคุรุสภา (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518), หน้า 159.

⁹วางแผนฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, คณะกรรมการ, ปฏิรูปการศึกษา (พระนคร : สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2518), หน้า 192.

ยังไม่ต้องการบริการหลาย ๆ อย่างที่คุรุสภาจัดขึ้น หรือต้องการแต่ก็ไม่ทราบว่าคุรุสภา
ได้จัดให้ บทบาทของคุรุสภาก็เป็นที่ถูกใจอย่างมากอยู่ เสมอว่าจะทำหน้าที่อะไรแน่ มี
ผู้เสนอให้คุรุสภาเปลี่ยนแปลง รูปแบบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน แม้แต่
นโยบายการศึกษาของรัฐบาลชุด นายธานินทร์ กรัยวิเชียร ก็จะไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่
ของคุรุสภาด้วย เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นสภาครูที่แท้จริง¹⁰

ด้วยเหตุที่คุรุสภาถูกโจมตีจากสมาชิก และบุคคลภายนอกอยู่เสมอ ทั้งในคำ
บทบาทและกิจกรรมที่คุรุสภาปฏิบัติอยู่ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสอบถามความคิดเห็นของ
สมาชิกคุรุสภาเกี่ยวกับบทบาท และกิจกรรมของคุรุสภาที่ควรจะเป็น เพื่อจะได้เป็นประ-
โยชน์แก่ทั้งคุรุสภาและสมาชิกของคุรุสภา จะได้นำความคิดเห็นต่าง ๆ ไปปรับปรุงงาน
ให้ตรงจุดที่และจุดบกพร่องของตนเอง เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงว่า เพราะเหตุใดทั้ง ๆ
ที่คุรุสภาทำงาน ทำประโยชน์ให้แก่สมาชิกมากมาย แต่ยังคงได้รับความไม่พอใจจาก
สมาชิกอยู่เสมอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูในภาคกลาง เกี่ยวกับบทบาทและกิจกรรม
ของคุรุสภา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในภาคกลาง เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการ
ดำเนินงานของคุรุสภาโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและกิจกรรมของคุรุสภา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในภาคกลาง เกี่ยวกับความต้องการของครู
ที่มีต่อบทบาทและกิจกรรมของคุรุสภา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁰ ญู โษ สาทรร, "ให้คุรุสภาเป็นสภาของครูที่แท้จริง," ข่าวคุรุสภา, 2
(พฤศจิกายน, 2519), หน้า 3-6.

4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูในภาคกลางซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน และวุฒิต่างกัน เกี่ยวกับบทบาทและกิจกรรมของครูสภา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยเรื่องนี้เป็น การสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกครูสภาในภาคกลางของประเทศไทยที่มีบทบาทและกิจกรรมของครูสภา

2. สมาชิกครูสภาที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากรมีทั้งระดับผู้บริหารการศึกษา และผู้สอนในสถานศึกษา เช่น ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าส่วน หัวหน้าหมวด หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้าแผนกการศึกษาของเทศบาล ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน

3. คำว่าภาคกลาง หมายถึงจังหวัดต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย ตามหลักภูมิศาสตร์ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัด นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี จันทบุรี ตราคร ระยอง ชลบุรี อยุธยา สระบุรี ลพบุรี อุทัยธานี อ่างทอง ชัยนาท สิงห์บุรี รวม 25 จังหวัด

4. การวิจัยนี้มุ่งศึกษามบทบาทและกิจกรรมของครูสภาในด้าน

4.1 วิชาการ

4.2 สวัสดิการ

4.3 บริหารบุคคล

5. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ได้จากข้อคิดเห็นจากการสอบถามแบบสอบถามของสมาชิกครูสภา ทั้งระดับผู้บริหารการศึกษา และผู้สอนในสถานศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อคิดเห็นของสมาชิกครูสภาที่เป็นตัวอย่างประชากรที่เลือกสุ่มมานี้ เป็นตัวแทนของครูในภาคกลางได้

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่า

1. ครูประจำการและผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและกิจกรรมของคุรุสภาต่างกัน
2. ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและกิจกรรมของคุรุสภาต่างกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. คุรุสภา หมายถึง องค์การที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมสวัสดิการ วิชาการ และมาตรฐานของครู และการบริหารบุคลากรครู เป็นสภาของครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.ครู พ.ศ.2488 และมีสาขาอยู่ทุกจังหวัด

2. สมาชิกคุรุสภาคือ บุคคลผู้ทำการสอนในสถานศึกษาทั้งหมดที่มีอยู่ในโรงเรียนหรือวิทยาลัย และผู้บริหารการศึกษาในจังหวัด อำเภอ โรงเรียน วิทยาลัย ซึ่งมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 ว่าด้วยครู

ในการวิจัยนี้ มีครู 2 ประเภท คือ ครูประจำการ และผู้บริหารการศึกษา

3. ครูประจำการ หมายถึง ครู อาจารย์ ที่ทำการสอนในโรงเรียน หรือวิทยาลัย ซึ่งได้รับเงินเดือนเป็นประจำ

4. ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ผู้มีหน้าที่ควบคุม ดูแลการศึกษาและการบริหารโรงเรียนในระดับท้องถิ่น และโรงเรียน หรือวิทยาลัย ใ้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษาจังหวัด หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้าแผนกการศึกษาของเทศบาล อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้อำนวยการ อธิการ

5. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก แนวความคิดของบุคคลที่มีต่อวัตถุ สิ่งของ ตลอดจนบุคคล และสถานการณ์ ตามปกติแล้วความคิดเห็นมักจะเกิดขึ้นจากพื้นฐานของความแท้จริง และประสบการณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น

6. บทบาทของคุรุสภา หมายถึง อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับการงานโดยตรง ที่คุรุสภาควรกระทำ
7. กิจกรรมของคุรุสภา คืองานที่คุรุสภาได้กระทำให้แก่สมาชิก เช่น งานวิชาการ งานทางด้านสวัสดิการ และงานทางด้านบริหารบุคคล
8. วุฒิของครู หมายถึง ระดับการศึกษา ในที่นี้หมายถึงประกาศนียบัตร หรือปริญญาบัตร แบ่ง เป็น 2 ประเภท คือ
 1. วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 2. วุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
9. ภาคกลาง หมายถึง จังหวัดต่าง ๆ ที่อยู่ในภาคกลางของประเทศไทยตามหลักภูมิศาสตร์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นประโยชน์ต่อคุรุสภา ในการพิจารณาแผนและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา บทบาทและกิจกรรมให้เหมาะสมกับความจำเป็นและความต้องการของครู ซึ่งเป็นความมุ่งหมายและนโยบายสำคัญเบื้องต้นของคุรุสภา
2. เป็นประโยชน์ในการวางแผนโครงการและกิจกรรมตามอุดมการณ์ของคุรุสภา ให้เป็นการสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และคุรุสภา
3. จะเป็นประโยชน์ในการกระตุ้นให้ครูได้เกิดความสนใจในคุรุสภาที่ตนสังกัด ชุมชนมากขึ้นในอันที่จะช่วยสนับสนุนให้ผู้บริหารคุรุสภาได้ดำเนินงานบรรลุตามจุดมุ่งหมาย
4. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยในโอกาสต่อไป

วิธีการในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกคุรุสภาซึ่งอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ 25 จังหวัด ในภาคกลางของประเทศไทย
2. การสุ่มตัวอย่างประชากร ใช้การสุ่มจังหวัดโดยเลือกประมาณร้อยละ 20

ของจังหวัดที่มีอยู่ในภาคกลางทั้งหมด วิธีเลือกจังหวัดใช้วิธี Simple Random Sampling โดยวิธีใช้ตารางเลขสุ่ม กำหนดหมายเลขลงในชื่อจังหวัดที่เป็นกลุ่มประชากร แล้วเลือกสุ่มหมายเลขจากตาราง เลขสุ่มใดจังหวัดซึ่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างในภาคกลางรวม 5 จังหวัด ไท่แก่ จังหวัด ชลบุรี ปทุมธานี สิงหนบุรี สระบุรี และเพชรบุรี

3. เมื่อได้จังหวัดซึ่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างวิธีเดียวกันนี้สุ่มอำเภอของแต่ละจังหวัดมาเป็นจำนวน 20 % ของจำนวนอำเภอในจังหวัดนั้น ซึ่ง ไท่แก่

จังหวัดชลบุรี	มี 8 อำเภอ	ได้อำเภอ บางละมุง และอำเภอ พนัสนิคม
จังหวัดปทุมธานี	มี 7 อำเภอ	ได้อำเภอ ธัญบุรี
จังหวัดสิงหนบุรี	มี 6 อำเภอ	ได้อำเภอ เมืองสิงหนบุรี
จังหวัดสระบุรี	มี 11 อำเภอ	ได้อำเภอ เมืองสระบุรี และอำเภอ เสาไห้
จังหวัดเพชรบุรี	มี 6 อำเภอ	ได้อำเภอบ้านแหลม

4. เมื่อได้อำเภอซึ่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว ก็ได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างวิธีเดียวกัน สุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอขึ้นมา 20 % ของจำนวนโรงเรียนในอำเภอนั้นจะได้

4.1	อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	ได้ 12 โรงเรียน
4.2	อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	ได้ 17 โรงเรียน
4.3	อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี	ได้ 5 โรงเรียน
4.4	อำเภอเมืองสิงหนบุรี จังหวัดสิงหนบุรี	ได้ 10 โรงเรียน
4.5	อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี	ได้ 14 โรงเรียน
4.6	อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี	ได้ 7 โรงเรียน
4.7	อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	ได้ 8 โรงเรียน

5. ประชากรที่ออกแบบสอบถาม ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าส่วน หัวหน้าหมวด ผู้บริหารโรงเรียน ในจังหวัด อำเภอ โรงเรียน และวิทยาลัย ที่สุ่มได้ สำหรับจำนวนครูในโรงเรียนสุ่มมา 20 % ของจำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียน หรือวิทยาลัยที่สุ่มมาได้

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลมี 2 วิธี คือ

1. ศึกษาคุณค่าจากเอกสาร และการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เคยมีมา ตลอดจนสิ่งที่ควรจะเป็นไปในอนาคตของคุรุสภา
2. แบบสอบถาม ซึ่งมีข้อคำถามแบบ rating scale และ multiple choice เพื่อสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกคุรุสภาที่มีบทบาทและกิจกรรมของคุรุสภา

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการนำแบบสอบถามไปแจกประชากรที่สุ่มได้ด้วยตนเอง และเก็บรวบรวมกลับมาด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีสถิติ

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตารางวิเคราะห์ และเปรียบเทียบโดยใช้ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นโดยใช้ t - test

ลำดับขั้นตอนของการวิจัย

เมื่อจัดกระทำข้อมูลแล้วก็นำผลการเสนอผลการวิจัยในรูปของวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้ คือ

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย สมมุติฐานในการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 จะกล่าวถึงความเป็นมาของคุรุสภา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อำนาจหน้าที่ของคุรุสภา ความสัมพันธ์ของคุรุสังกัดต่าง ๆ กับคุรุสภา รูปแบบของหน่วยงานบริหารงานบุคคลฝ่ายครู ลักษณะของวิชาชีพ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครู และคุรุสภา

บทที่ 3 กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะเครื่องมือ การจัดทำแบบสอบถามจริง วิธีรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และการเสนอข้อมูล

บทที่ 4 กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 เป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย